

ἤλπιζον ὅτι οὐράνιον τόξον ἐπέλαμψεν οὐτῶ,
 νέας ἡμέρας γαλήνης ἔς τὴν τάλαιναν γραίαν ἀγγέλλον !
 "Ετος παρήλθε, καὶ ἤρχιζεν ἤδη τὸ βρέφος τραυλίζον
 λέξεις νὰ λέγῃ ἀνάρθρους μ' ἠδύφθογγον, ἀτολμον γλώσσαν,—
 ἤρχιζε μὲ πόνον νὰ βαδίζῃ ἐν βήμα,
 καὶ τοῦ θανάτου τὰ μαῦρα πτερὰ τὸ ἐσκίασαν αἴφνης.
 Πᾶς' αἱ φροντίδες καὶ πᾶς' αἱ δεήσεις κ' οἱ θρήνοι εἰς μάτην,
 μάτην τὰ πάντα. Ταχέως κ' ἠσύχως ἐσβέσθ' ἡ φωνή του.
 Τὴν ἐπιούσαν ἐξέπνευσ' ἡ γραία. Ἀνήλιος δύσις !
 Ἀπληπισμένη ἐξέπνευσ' ἡ δύστηνος,—ἐρημος τέκνον.
 Ὅμως αὐτὴν ὁ Θεὸς τοῦ ἐλέους θ' ἀντήμειψεν ἄνω.
 Δίκαιος εἶν' ὁ Θεός, ἀγαθός, πολυεύσπλαγχος εἶναι,
 δὲν συγχωρεῖ αἱ ψυχαὶ αἱ ἀθῶαι νὰ πάσχουν ἐνταῦθα
 ἄνευ γλυκείας ἐκεῖ ἀμοιβῆς καὶ τῶν θλίψεων λήθης !
 "Εμεῖνα ὄλην τὴν νύκτα πλησίον τῶν δύο πτωμάτων,
 τὴν δὲ πρῶταν ἐλθὼν ἱερεὺς ἀνεγίνωσκ' ἠρέμα
 τὰς νεκρωσίμους εὐχάς, ὅτ' ἐξαίφνης ἀνοίγεται ἡ θύρα
 κ' ἐντρομος, ἄπνους, ὠχρὰ, ἀσκεπής, ἐμφανίζετ' ἐμπρός μας
 τῶν δύο πτωμάτων ἡ μήτηρ, ἡ κόρη. Τὰ φέρετρα βλέπει . . .
 Λέξιν δὲν εἶπε, κραυγὴ δὲν ἠκούσθη, δὲν ἔπεσε δάκρυ,
 κ' ἔμεν' ἐκεῖ ἐν σιγῇ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶντες πλησίον.
 Αἴφνης οἰκτρὰ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ στήθους αὐτῆς ἐξερράγη.
 Ὁρμησεν ἔξω. Κατόπιν τῆς ἔδραμον ἐμπλεως τρόμου,
 ἐμπλεως τρόμου καὶ φρίκης. Αἱ φρένες τῆς εἶχον σαλεύσει ! »

"Επαυσ' ὁ γέρον λαλῶν. Εἰς λυγμὸν ἀπεσβέσθ' ἡ φωνή του.
 Θλίψας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν σιγῇ, ἀπεσύρθην βραδέως.
 Μ' ἤρχετο λύπης πλημμύρα καὶ ἤθελον μόνος νὰ κλαύσω.

Δ. ΒΙΚΕΛΛΑΣ.

ΕΘΙΜΑ ΟΛΛΑΝΔΙΚΑ

Διερχόμενος ἀπόκεντρόν τινα δρομίσκον τῆς πόλεως Delft εἶδον κυρίαν προσεγγίσασαν εἰς τινα θύραν, ἐφ' ἧς ἤρχετο ἀναγινώσκουσα τεμάχιον χάρτου προσκεκολλημένου, μετ' ὃ ποιήσασα σχῆμα τι λύπης ἀπῆλθε. Μετὰ τινα στιγμήν, ἄλλη κυρία διαβαίνουσα, ἔστη, ἀνέγνω καὶ ὤχετο ἀπιούσα καὶ αὐτή. Ἐζήτησα ἐξήγησίν τινα παρὰ τοῦ συνοδοιπόρου μου, παρ' οὗ ἔμαθον ἱκανῶς περιεργον ἔθιμον. Ἐπὶ τοῦ χαρτίνου ἐκείνου τεμαχίου ἐγγράπτο ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ δεῖνος ἀσθενοῦς εἶχε χειροτερεύσει. Εἰς πολλὰς ὀλλανδικὰς πόλεις, ὅταν ὑπάρχῃ ἀσθενής, ἡ οἰκογένεια τοιχοκολλεῖ καθ' ἐκάστην ἐπὶ τῆς θύρας ἐν δελτίον περι τῆς ὑγείας τοῦ πάσχοντος, ὅπως ἀλλαχοῦ οἱ φίλοι καὶ γνῶριμοι εἰσέρχωνται ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἐρωτῶσι περὶ τοῦ ἀσθενοῦς. Τῶν εἰδοποιήσεων τούτων ποιοῦνται χρῆσιν καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις. Εἰς τινὰς πόλεις ἀγγέλλουσι τὴν γέννησιν ἄρρενος τέκνου, κερμαίνοντες πρὸ τῆς θύρας σφαιριδίον κεκαλυμμένον δι' ἐρυθρὰς μετὰξῆς καὶ *darτέλλας*, ἧς τὸ ὄνομα ὀλλανδιστὶ σημαίνει τεκμήριον γεννήσεως. Ἐὰν τὸ γεννηθὲν τέκνον εἶνε θῆλυ, θέτουσιν ὑπεράνω τοῦ σφαιριδίου ἐν τεμάχιον λευκοῦ χάρτου· ἐὰν εἶνε δίδυμα, ἡ *darτέλλα* τίθεται διπλῆ· ἐπὶ πολλὰς δὲ μετὰ τὸν τοκετὸν ἡμέρας τοιχοκολλοῦσιν

ὡσαύτως ἐτέραν εἰδοποίησιν φέρουσαν τὰς ἀκολούθους λέξεις· «Τὸ τέκνον καὶ ἡ μήτηρ ἔχουσι καλῶς, διήλθον εὐχάριστον νύκτα», ἢ καὶ τὸ ἐκνυτίον, ἐὰν συμβῇ. Ἄλλοτε, ὁσάκις ἀγγελία γεννήσεως εὐρίσκετο τοιχοκολλημένη ἐπὶ τῆς θύρας, οἱ δανεισταὶ τῆς οἰκογενείας ταύτης δὲν ἠδύνατο νὰ κρούσωσιν αὐτὴν ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας. Πλὴν νομίζω ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦτο περιήλθεν εἰς ἀχρησίαν, ἂν καὶ συνετέλεσεν ἴσως εἰς τὸ νὰ υποβοηθήσῃ τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ.

Κατὰ τὸν σύντομον ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ Delft περιπατόν μου συνήτησα πρόσωπα τινὰ, ἰδιορρυθμῶς ἐνδεδυμένα, οἷα εἶχον ἰδεῖ καὶ ἐν Rotterdam, χωρὶς νὰ ἠξέσω εἰς ἦσαν ἱερεῖς, δικασταὶ ἢ νεκροθάπται, καθόσον αἱ ἐνδυμασίαι καὶ αἱ ὀφεις αὐτῶν εἶχόν τι τὸ παρεμφερὲς πρὸς εἰαστον τῶν τριῶν τούτων ἐπαγγελημάτων. Ἐφερον τρίκερον πῖλον μετὰ μεγάλου μελανοῦ καλύμματος, ὅπερ ἐκρέματο μέχρι τῶν πλευρῶν, μακρὸν μὲ οὐρὰν ἐπενδύτην ἐν σχήματι χελιδόνος, βρακία μαῦρα, μελαίνας περινημιδίας, μαῦρον χιτῶνα, πέδιλα χλωστά, λευκὸν λαϊμοδέτην καὶ χειρόκτια λευκά, ἐκράτου δ' ἀνά χεῖρας φύλλον, μέλαν ἔχον περιθώριον. Ὁ συνοδοιπόρος μου μοι εἶπεν ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶχον ὄνομα, ὅπερ

δὲν μεταφράζεται, «aansprekers», καὶ ὅτι ἔργον αὐτῶν ἦτο νὰ ἀναγγέλλωσι τοὺς θανάτους εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους τοῦ ἀποβιώσαντος, καθὼς καὶ εἰς τοὺς διαβάτας εἰς τὰς δόδους. Ἡ ἐνδυμασία αὐτῶν ποικίλλει ἐν τισὶ λεπτομερείαις κατὰ χώρας, καὶ καθ' ὅσον εἰσὶ καθολικοὶ ἢ διαμαρτυρόμενοι. Εἰς τινὰς πόλεις φέρουσι πελώριον πῖλον. Ἐν γένει ἐνδύονται καθαρῶτατα, ἔστιν ὅτε δὲ ὁ ἱματισμὸς καὶ τὸ κτένισμα αὐτῶν μετὰ τηλικαύτης ἐκτελοῦνται ἐπιτηδεύσεως, ὥστε εὐρίσκονται εἰς προφανῆ ἀντίθεσιν πρὸς τὸν χαρακτῆρα, ὃν περιβάλλονται, ὄντες ὑπάλληλοι τοῦ θανάτου, ἢ, ὡς ὠνόμασεν αὐτοὺς περιηγητῆς τις, εἰδοποιητήρια αὐτοκίνητα.

Εἶδομεν ἓνα ἐξ αὐτῶν σταθέντα ἐνώπιον οἰκίας τινός. Ὁ συνοδοιπόρος μου παρετήρησέ μοι ὅτι τὰ παραθυρόφυλλα ἦσαν κατὰ τὸ ἡμισυ μόνον κλειστά, καὶ ὅτι ἐπομένως δέον νὰ ἀπέθανέ τις ἐν τῇ οἰκίᾳ. Τὸν ἠρώτησα ἐὰν ἐγίνωσκε ποῖος ἦτο. — «Ἄγνοῶ, μοὶ ἀπήντησεν. Ἄλλ' ἐὰν κρίνω ἐκ τῶν παραθυροφύλλων, ὁ τοιοῦτος δὲν εἶνε ἐγγύτατος συγγενῆς τοῦ οἰκοδεσπότου». Ἐπειδὴ μὲ εἶδε διαστάζοντα ὀλίγον νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀλλόκοτον ταύτην ἐξήγησιν, μοὶ ἐξήγησεν ὅτι ἐν Ὀλλανδίᾳ, ὅταν ἀποθνήσκη τις ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ, κλείουσι μίαν, δύο, ἢ τρεῖς κινητὰς θυρίδας τῶν παραθυροφύλλων, κατὰ τὸν βαθμὸν συγγενείας τοῦ ἀποθανόντος μετὰ τοῦ οἰκοδεσπότου. Ἐκάστη θυρὶς ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἓνα βαθμὸν συγγενείας· τὰς κλείουσι δὲ ἀπάσας πλὴν μιᾶς, συμβάντος θανάτου πατρὸς ἢ μητρός. Ὅταν ἀποθνήσκη ἐξ ἀδελφός, κλείουσιν μίαν, ὅταν ἀδελφὸς δύο, καὶ οὕτω καθεξῆς. Πιστεύεται ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦτο εἶναι ἀρχαιότατον, διατηρεῖται δὲ εἰσέτι, διότι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ οὐδὲν ἔθιμον ἐγκαταλείπεται ἐξ ἰδιοτροπίας, καθόσον δὲν μεταβάλλεται εἰμὶ πᾶν τὸ ἐνδιαφέρον σπουδαίως νὰ τροποποιηθῆ, καὶ τοῦτο ἀφοῦ βραθείς πεισθῶσιν ὅτι ἐνεργοῦσι μεταβολὴν ἐπὶ τὰ κρείττω.

Δ*

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τῷ πλημμελειοδικεῖῳ.

Ὁ πρόεδρος πρὸς τὸν κατηγορούμενον. — Εἰς αὐτὰ πάντοτε φέρει ἡ μέθη. Θαρρῶ πῶς τὴν ἡμέραν ποῦ ἐκτύπησες τὸν ἐνάγοντα εἶχες ἀφήσει τὸ λογικὸν εἰς τὸν πάτο τοῦ ποτηρίου.

Ὁ κατηγορούμενος. — ὦ! ὅσο γι' αὐτὸ, κύριε πρόεδρε, ἔχετε ἄδικον· διότι ἐγὼ ἀδειάζω πάντοτε πολὺ καλὰ τὸ ποτήρι μου.

* *

Ὁ μικρὸς Μίμης ἤρπασε δυνατὸν κρουλόγημα, δι' ὃ ἡ μήτηρ του τῷ ἐτοιμάζει ἱατρικόν τι. Ὁ Μίμης βλέπει ἀνησύχως τὸ ἐτοιμαζόμενον ποτὸν, ἐρωτῶν καθ' ἑαυτὸν ἐὰν θὰ εἶναι καλόν.

— Νὰ, δοκίμασε, τῷ λέγει ἡ μήτηρ του.

Ὁ μικρὸς εἰσάγει τὴν γλῶσσαν εἰς τὸ ποτήριον μετὰ μορφασμοῦ, καὶ ἀναφωνεῖ·

— Ἄχ! τί ἔμορφο ποῦνε! Ἐξέρεις, μαμὰ, εἶναι τόσο ἔμορφο! δὲν τὸ κρατοῦμε καλλίτερα γιὰ τὸν μπαμπά!;

* *

Ἡ Σάρα Βερνάρ εἶνε, ὡς γνωστὸν, ἰσχυροτάτη. Ἰατρός τις, ὅστις τὴν ἐνοσήλευε νέαν οὔσαν, ἔλεγεν ἐσχάτως·

— Ἀπὸ τότε ἀκόμη ἦτο τόσο ἰσχνή, ὥστε ὅταν ἔπαιρνε ἐν χάπι, ἐφαίνετο ὡς νὰ ἦτον ἔγκυος.

* *

Ὁ γενναιοδωρὸς κ. Σ. . . βλέπων ὅτι εἰς τὴν ἱματιοθήκην του δὲν ὑπῆρχε πλέον τόπος διὰ τὰ νέα του ἐνδύματα, ἀποφασίζει νὰ τὴν ἐλαφρώσῃ ὀλίγον ἀπὸ μερικὰ παλαιὰ, δίδων αὐτὰ εἰς τὸν ὑπρέτην του.

— Νικόλα, γιὰ ἔδες, δοκίμασε αὐτὰ τὰ σουρτοῦκα, κι' ἂν σου πηγαίνουν, πάρε τα, εἶνε δικά σου.

— ὦ! ὅσο γιὰ αὐτὸ, ἀφέντη, λέγει ὁ Νικόλας πλήρως χαρᾶς, μὴ σᾶς μέλη, καὶ μοῦ πηγαίνουν λαμπρά· κάθε βράδῳ ποῦ πηγαίνετε ἡ εὐγενεῖα σας ἔς τὴν λέσχη, τὰ δοκιμάζω γιὰ νὰ ἔβῳ κι' ἐγὼ ἔξω.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Ὅπως τὸ ἄτομον πρέπει πρῶτον νὰ παγιώσῃ τὸ σῶμα καὶ ἔπειτα νὰ καλλιεργήσῃ καὶ τὴν ψυχὴν κατὰ τὸ δυνατόν, οὕτω καὶ τὸ ἔθνος τότε βραβεύεται ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως πρὸς τὸν προορισμὸν του, ὅταν θεμελιώσῃ πρῶτον καὶ στηρίξῃ καὶ κρατῆσῃ τὴν ὕλικὴν αὐτοῦ εὐεξίαν, ὅχι δὲ ὅταν ἐπιδοθῆ ὅλον καὶ μονομερῶς εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, ἀδιαφοροῦν καὶ παραμελοῦν ἐντελῶς τὰς ὕλικὰς ἀνάγκας καὶ τὰ ὕλικά του συμπερόντα. (Δ. Βερναρδάκης.)

* * * Ἡ εὐγνωμοσύνη, ὡς τὰ εὐαίσθητα καὶ τρυφερὰ ἐκείνα ἄνθη, ἄτινα θάλλουσιν ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὄρεων καὶ ματαιοῦνται εἰς τὰ ταπεινὰ μέρη, δὲν ἀναπτύσσεται εἰμὴ ἐντὸς τῶν ὑψηλῶν καὶ εὐγενῶν καρδιῶν.

* * * Ἀησμονεῖν—ἰδοῦ τὸ μέγα μυστήριον τῶν ἰσχυρῶν καὶ δημιουργῶν ὑπάρξεων· λησμονεῖν καθ' ὃν τρόπον λησμονεῖ ἡ φύσις, ἥτις δὲν γνωρίζει παρελθόν, ἥτις κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐπαναρχίζει τὸ μυστήριον τῆς ἀενάου παραγωγῆς τῆς.

* * * Κυρία διαφορὰ νέου καὶ γέροντος εἶνε, ὅτι ὁ μὲν προσδοκᾷ τὸν βίον, ὁ δὲ τὸν θάνατον· ὁ μὲν ἔχει βραχὺ παρελθόν καὶ μακρὸν μέλλον, ὁ δὲ τὸ ἀνάπαλιν. Βεβαίως ὁ γέρων ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν τελευταίαν, ὁ δὲ νέος τὴν ζωὴν· ζητεῖται ὅμως ποτέρα τούτων εἶνε μᾶλλον ἐπικίνδυνος.